

for hver Fange betale 146 Rd. om Aaret. Hunslyet til Fangerne i de nye Fængsler er temmelig betydeligt, og enhver Fange frembringer om Aaret ifkun Arbeidet for 30 Rd. Det seer ikke ud, som om de blive overanstrengte ved Arbeide; det troer jeg ikke man kan formode, siden de ikke producere for Mere; det kan gjerne være, at det kan være vanskeligt at skaffe Arbeide for dem, og det kan gjerne være muligt, at der er kraftigere Forbedringsmidler end Arbeide, men det er ganske vist, at den, som gaaer tilbant boven ud af Fængslet, vil i Almindelighed være en flettere Person end den, der i selve Fængslet var vant til meget strengt Arbeide.

Det islandfke Budget fremtræder bestandigt paa den samme Maade. Det er oftere heri Thinget blevet bragt paa Dmtale, om man ikke kunde komme til en Overenskomst med Island paa en saadan Maade, at Kongeriget betalte en aarlig Subvention, der tog af for hvert tiende Aar, og at Island lidt efter lidt kom til at udrede sine egne Udgifter; paa den Maade troer jeg, at Island saavel som Kongeriget vilde være bedst tjente. Vi have en stor Vanskelighed med Hensyn til de islandfke Fornødenheder; vi kjende dem for lidt. Det er gjerne muligt, at der kan gjøres Meget for dette Land, og at det fortjener det, men vi have dog ikke ret Mod og Hjerte til at gjøre Udgifterne dertil.

Jeg forlader nu §§ 8 og 9 og kommer til § 10. Ved denne Paragraph skal jeg kun henlede Opmærksomheden paa et Par Punkter og deraf eet, som jeg stadigt har havt for Øie, og det er Bestræbelsen for at skaffe en nye Bygning til Universitetsbibliotheket tilveie. Jeg har meget godt i Grindring, at en af Hovedgrundene, hvorfor der skal opføres en ny Bygning dertil, er, at Bibliotheket ikke kan blive der, hvor det er, da det er blevet angivet, at der ikke var Plads dertil. Jeg har fra andre Kilder, men jeg kan ikke give dem den Autenticitet, som de ministerielle Kilder have, faaet den Oplysning, at der i Universitetsbibliotheket skal findes henved 30,000 Bind, som faae deres høieste Værdi ved at sælges paa Auktioner til Urtekræmmerne. Dersom det var Tilfældet,

faa kan der ikke være Spørgsmaal om, at man vilde skaffe Meget ryddet op ved at gjøre dette, men jeg har ogsaa den Underretning, at der egentlig ikke er Nogen, som veed, hvad der findes i Universitetsbibliotheket; jeg skal heller ikke give det ud for Mere, end hvad der er blevet sagt mig af Mænd, der have sat sig meget alvorligt ind i denne Sag. (Opfermann og Rimestad bede om Ordet). Jeg haaber nu, at jeg skal have skaffet noget Liv i Forhandlingerne; vi ere nu komne ind paa det lærde Gebeet, og der behøver man kun at røre sig meget lidt, saa summer det strax fra alle Kanter. For at vi kunne opfatte det Altsammen i dets Heelhed, vil jeg gjøre de Herrer opmærksomme paa, at der til det lærde Underviisningsvæsen, og hvad dermed staaer i nogenlunde Forbindelse, bruges over 500,000 Rd. og ikke meget under 600,000 Rd. aarligt, og at der for Diebliffet foreligger Bygningsoverslag, der kræve over 400,000 Rd., og som paa anden Haand kræve meget Mere; thi den ærede Minister, som til Universitetsbibliotheket forlanger 175,000 Rd., vilde, ifald man sagde til ham: Tag dem, men skaf saa Bygningen opført, Bøgerne flyttede, Kataloget affattet, Hylterne opsatte, saa svare: Nei, det kan jeg ikke indlade mig paa; det Hele vil maaskee neppe nok kunne gjøres for det Dobbelte. Han vilde med Hensyn til Katalogets Affattelse sandsynligviis sige: Ja, der vil behøves 2 udmærkede Mænd til hele deres Levetid igjennem at udarbejde Kataloget, og han vil med den ærede Justitsminister sige: De maae idetmindste have 2400 Rd. om Aaret, thi ellers ville de ikke have det Tilstrækkelige til Livets første Fornødenheder. Men ved Siden af, at jeg har hørt, at der der fandtes over 30,000 Bind, som egentlig ingen Værdi havde, skal der mellem de værdifuldeste Bøger, der findes i Universitetsbibliotheket, være en heel Deel Ting, som slet ikke have nogen Værdi for Bibliotheket som Universitetsbibliothek. Hvad maa man nemlig forstaae ved et Universitetsbibliothek? Det skal ikke være et Bibliothek, hvori fattige Studerende skulle finde Skolebøger, thi skal der i den Henseende gjøres Noget for dem, saa maatte der være et Leiebibliothek, hvor de mere Velhavende kunde leie, og for